

Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

Museum Stavanger
Muségata 16, 4010 Stavanger
T 51 84 27 00
post@museumstavanger.no
museumstavanger.no
Org. no. 995 642 034

Vår ref.: 14.426/51

Stavanger, 22.03.2017

MUST (Museum Stavanger) vil i dette høringsinnspillet oppfordre Klima- og miljødepartementet (KLD) om å IKKE oppheve dagens *Forskrift om bruk av vannscooterforskriften o.l.*

MUST er av den oppfatning at det er en forskjell på bruksform og nytteverdi av vannscooter og båt, og at de to fartøystypene derfor bør behandles ulikt i lovverket. Vannscooter er langt på vei et leketøy for voksne med svært begrenset rekkevidde og transportkapasitet, og vi ser ikke noe behov for å åpne opp for mer bruk av fossilt brennstoff, forstyrrelser og støyforurensing når nytteverdien knapt er til stede. Et frislepp av vannscooter vil være til glede for en liten andel av befolkningen og til sjenanse og irritasjon for en langt større andel.

Som naturfaglig forskningsinstitusjon vil vi fokusere mest på konsekvenser for dyreliv. De største truslene fra vannscooteraktiviteter knytter seg til forstyrrelser koblet til fugleliv, fortrinnsvis vannfugl/sjøfugl, og marine pattedyr. Både høyt støynivå, stor fart og brå retningsforandringer er karakteristikk ved vannscooterferdsel som gjør denne fartøytypen påfører langt mer forstyrrelser i et marint miljø enn de fleste båter. Vannscootere kan i tillegg gå svært grunt og en liberalisering av dette regelverket vil medføre økt motorisert ferdsel i områder som hittil har vært skjermet for den slags. At vannscooter forstyrrer mer enn andre motoriserte farkoster på sjøen er dokumentert i forskningsartikler. For eksempel viser en rekke studier at marine pattedyr som småhvaler og sel reagerer langt sterkere på forstyrrelser fra vannscooter enn fra fritidsbåter, noe som både knytter seg til fart, støy og brå retningsforandringer. Responsen er frykt/flukt, og dette stresser spesielt hunner med kalver.

Vi vil påpeke behovet for å se dette regelverket opp mot den samlede belastningen som menneskelige aktiviteter og forstyrrelser påfører dyre- og fugleliv langs kysten. Et godt eksempel i MUSTs nærområde er Jærstrendene, der den samlede belastningen av turgåere, hundeluftere, fuglekikkere, kitesurfere, bølgesurfere mm. etter vårt skjønn helt klart påfører verneinteressene betydelig skade. Selv i fuglefredningsområdene virker menneskers lek og hobbyaktiviteter å ha fortrinn fremfor hensynet til verneinteressene, og resultatet er reduserte hekkebestander og stadige forstyrrelser som fortrenger fugl fra viktige næringssøks- og rasteområder. I en situasjon der stadig flere sjøfuglarter og marine dykkender har gjort sitt inntog på den norske rødlista trengs et forvaltningsregime som tar menneskeskapte forstyrrelser på alvor. En liberalisering av regelverket for bruk av vannscooter vil være et langt steg i feil retning.

Et gjennomgående problem i dagens forvaltningsregime knytter seg til spørsmål om hvor vidt forstyrrelser har bestandsmessige konsekvenser. Det er generelt ikke mulig å påvise bestandsmessige konsekvenser knyttet til forstyrrelser, siden man verken får tak i fuglene for å måle effekter på kondisjon og overlevelse, og man ofte heller ikke vet hvilke bestander individene tilhører. Vi vil sterkt oppfordre til en føre-var holdning rundt disse spørsmålene, siden sult og matmangel er en viktig dødsårsak for det fleste arter. Forstyrrelser resulterer i negativ energibalanse den tiden forstyrrelsen foregår, siden fluktreaksjoner krever energi og bortskremming fra viktige næringssøksområder betyr bortfall av energiinntak. Selvsagt kan gjentatte forstyrrelser medføre et negativt energibudsjett som i ytterste fall kan medføre død, og selvsagt medfører bortfall av individer negative bestandskonsekvenser på ett eller annet nivå.

Avslutningsvis vil vi påpeke at bruk av vannscooter er en typisk sommeraktivitet, mao en tidsperiode som sammenfaller med det tidsrommet en lang rekke vannfuglarter er spesielt sårbare. Andefugler og alkefugler ligger på vannet med årets ungekull, og mange svaner, gjess og ender er ute av stand til å fly pga myting. Vannscootere med hastigheter og en manøvreringsevne som fugler uten flygeevne umulig kan rømme unna er svært stressende for fuglene, og selv om jaging av fugl vil rammes av lovverket så vet vi av erfaring at slikt dessverre kommer til å skje.

Med vennlig hilsen

Bitten Bakke

Fung. avd. direktør

Alf Tore Mjøs

Konservator/Saksbehandler